

KORRALDUS

28.12.2021 nr DM-117479-8

Potsepa liivamaardla Potsepa II kruusakarjääri mäeeraldise korrastamistingimuste andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 81, Keskkonnaameti peadirektori 09.07.2021 käskkirja nr 1-1/21/137 „Keskkonnaameti teabehalduse kord“, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punkti 2.5.3 ning tuginedes Maa-ameti 06.12.2021 kirjale nr 7-1/21/18328-2, Pärnu Linnavalitsuse 16.12.2021 kirjale nr 9-11/9811-1, Osaühingu Eesti Killustik 03.08.2021 esitatud taotlusele, **otsustan:**

1.1 anda Osaühingule Eesti Killustik (registrikood 10126848) kuuluva Potsepa II kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa nr L.MK/331357 alusel kaevandatud maa korrastamisprojekti koostamiseks järgmised korrastamistingimused:

1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve:

1.1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve määratakse vastavalt maakatastriseaduses sätestatule.

1.1.1.2. Kaevandatud maa korrastada metsamaaks.

1.1.2. Uute pinnavormide nõlvade ja kaevandatud maa kujundamise nõuded:

1.1.2.1. Korrastatud ala reljeef ja pinnavormid peavad olema võimalikult looduslähedased. Karjääri külgede nõlvus tuleb korrastamisel valida selline, et oleks välditud varingud, lihked ja erosioon. Nõlvad ei tohi olla järsemad kui nõlva moodustava materjali looduslik varisemisnurk.

1.1.2.2. Enne haljastuse rajamist korrastatav maa siluda.

1.1.3. Mulla kasutamise ja käitluse nõuded:

1.1.3.1. Selgitada välja tasandatud mäeeraldise ja selle teenindusmaa, sh nõlvade, kasvukihiga ja/või mullaga katmise vajadus. Kasvukihi ja/või mullaga katmise vajaduse korral fikseerida mäeeraldise teenindusmaa piires korrastamiseks vajaliku kasvukihi ja/või mulla kogus ja lisada kasvukihi ja/või mulla kvaliteedi nõuded.

1.1.4. Veerežiimi kujundamise nõuded:

1.1.4.1. Karjäärialal kujunev põhjaveetase peab vastama maa kasutamise sihtotstarbele.

1.1.4.2. Metsamaaks korrastamisel peab korrastatud maapind olema vähemalt 0,7 m kõrgemal põhjaveetasemest.

1.1.5. Bioloogilise korrastamise nõuded:

1.1.5.1. Korrastamisprojekti anda bioloogilise korrastamise lahendus.

1.1.5.2. Korrastamisprojekti määrata kasutatavad puuliigid ja vajalik istikute arv. Metsa istutamine teostada selliselt, et alal oleks hiljem võimalik hooldetöid teha mehhaniseeritult.

1.1.5.3. Metsa istutamisega seonduvate täpsemate juhiste saamiseks konsulteerida korrastamisprojekti koostamise käigus Riigimetsa Majandamise Keskusega.

1.1.6. Lisatingimused:

1.1.6.1. Juhul kui korrastamiseks on vajalik tuua karjääri täiendavalt materjali (sh jäätmeid), tuleb püsijäätmete kasutamise vajadus ja kogus põhjendada korrastamisprojekti. Püsijäätmete kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri 21.04.2004 määrust nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeloa omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“.

2. ASJAOLUD

Osaühing Eesti Killustik (registrikood 10126848, aadress Rõstla paekivikarjäär, Rõstla küla, Põltsamaa vald, Jõgeva maakond) esitas 03.08.2021 Keskkonnaametile taotluse (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 03.08.2021 nr 12-1/21/16783 all) Potsepa II kruusakarjääri mäeeraldise korrastamistingimuste saamiseks.

Osaühingule Eesti Killustik kuulub maavara kaevandamise keskkonnaluba (*kaevandamisluba*) nr L.MK/331357 (kehtivusajaga kuni 04.02.2034), mille alusel kaevandatakse Potsepa maardla (registrikaardi nr 0022) Potsepa II kruusakarjääri mäeeraldisel ehituskruusa.

Potsepa II kruusakarjäär asub Pärnu maakonnas Pärnu linnas Kõima külas riigile kuuluval kinnistul Potsepa kruusakarjäär (katastritunnus 62401:001:0763, riigivara valitsejaks Keskkonnaministeerium ja volitatud asutuseks Maa-amet). Mäeeraldise pindala on 3,27 ha ja teenindusmaa pindala on 7,76 ha.

3. KAALUTLUSED KORRASTAMISTINGIMUSTE ESITAMISEL

3.1. Täiendavad kaalutlused

Maapõueseaduse (*MaaPS*) § 80 lõike 1 ja § 81 alusel peab kaevandamisloa omaja kaevandatud maa korrastama tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. Kaevandatud maa korrastatakse kaevandatud maa korrastamise projekti (*korrastamisprojekti*) alusel. Korrastamisprojekti koostamise korraldab kaevandamisloa omaja Keskkonnaameti esitatud korrastamistingimustest lähtuvalt.

Korraldusega esitab Keskkonnaamet kaevandamisloa omajale korrastamistingimused, lähtudes keskkonnamõju hindamise soovitustest (juhul kui see on hinnatud), kaevandamisloale kantud

korrastramise suunast, maaomaniku ja kohaliku omavalitsuse arvamustest. Juhul kui kaevandatud maa asub riigikaitselise ehitise maa-alal või selle piiranguvööndis, arvestatakse ka Kaitseministeeriumi arvamust. Lisaks Keskkonnaameti poolt esitatud korrastramistingimustele tuleb korrastramisprojekti koostamisel lähtuda MaaPS § 81 lõikes 9 sätestatud nõuetest.

Keskkonnaamet küsis MaaPS § 81 lõike 5 alusel 15.11.2021 kirjaga nr DM-117479-1 kohaliku omavalitsusüksuse (Pärnu linn) ja maaomaniku (Maa-amet) arvamust Potsepa II kruusakarjääri korrastramistingimuste väljastamiseks, arvamuse andmise tähtajaga hiljemalt 16.12.2021.

Pärnu Linnavalitsus nõustus 16.12.2021 kirjaga nr 9-11/9811-1 (registreeritud KOTKAS-s 17.12.2021 nr DM-117479-3 all) antavate korrastramistingimustega ega esitanud täiendavaid ettepanekuid.

Maa-amet palus 06.12.2021 kirjaga nr 7-1/21/18328-2 (registreeritud KOTKAS-s 06.12.2021 nr DM-117478-3 all) korrastramistingimusi täiendada järgmiselt:

1. lisada korrastramistingimuste punkti 1.1.2. järgmine lause: „Enne haljastuse rajamist korrastratav maa siluda.“;
2. lisada korrastramistingimuste punkti 1.1.4. järgmine lause: „Metsamaaks korrastramisel peab korrastratud maapind olema vähemalt 0,7 m kõrgemal pinnaseveetasemest ja veekoguks korrastramisel peab veekogu valdav sügavus olema üle 2 m.“;
3. lisada korrastramistingimuste punkti 1.1.5. järgmised laused: „Korrastramisprojektiis määrata kasutatavad puuliigid ja vajalik istikute arv. Metsa istutamine teostada selliselt, et alal oleks hiljem võimalik hooldetöid teha mehhaniseeritult.“

Keskkonnaamet arvestab Maa-ameti ettepanekutega ning lisab korrastramistingimustesse järgmised punktid:

1.1.2.2. Enne haljastuse rajamist korrastratav maa siluda;

1.1.4.2. Metsamaaks korrastramisel peab korrastratud maapind olema vähemalt 0,7 m kõrgemal põhjaveetasemest.

1.1.5.2. Korrastramisprojektiis määrata kasutatavad puuliigid ja vajalik istikute arv. Metsa istutamine teostada selliselt, et alal oleks hiljem võimalik hooldetöid teha mehhaniseeritult.

Kuivõrd Potsepa II kruusakarjääris asub kogu kaevandatav varu põhjaveetasemest kõrgemal, ei teki alale veekogu ning seega ei ole asjakohane lisada korrastramistingimustesse nõuet, mille kohaselt peab rajatava veekogu valdav sügavus olema üle 2 m. Samuti täpsustatakse punkti 1.1.4.2 sõnastust selliselt, et korrastratud maapind peab olema vähemalt 0,7 m kõrgemal põhjaveetasemest, mitte pinnaseveetasemest. Maa-amet esitas nimetatud tingimuse, lähtudes keskkonnaministri 07.04.2017 määrusest nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastramise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastramise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastramise akti sisu ja vorm“. Viidatud määruse § 15 lõike 1 kohaselt ei tohi korrastratud metsamaal ja rohumaal põhjaveetase tõusta kõrgemale kui 0,7 m sügavuseni korrastratud maapinnast.

Vastavalt haldusmenetluse seaduse (*HMS*) § 40 lõikele 1 tuleb enne haldusakti andmist menetlusosalisele anda võimalus esitada oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis 17.12.2021 kirjaga nr DM-117479-4 Osaühingu Eesti Killustik arvamust Potsepa II kruusakarjääri korrastamistingimuste andmise otsuse eelnõule. Osaühing Eesti Killustik palus 21.12.2021 e-kirjaga täpsustada, millised on nõuded metsa istutamisele mehhaniseeritud hooldustööde teostamiseks. Maa-amet selgitas 22.12.2021 e-kirjas, et Keskkonnaministeeriumi valitsetavat riigimetsa majandab Riigimetsa Majandamise Keskus (*RMK*), mistõttu korrastamisprojekti koostamise käigus tuleks metsa istutamisega seonduvate täpsemate juhendite saamiseks konsulteerida RMK-ga. Istutuse algthedus sõltub valitud puuliigist ja võimalik, et RMK-l on ka nõudeid metsastatava ala hooldamiseks vajaliku sissesõidutee osas. Osaühing Eesti Killustik soovis 22.12.2021 e-kirjas, et kui on nõudeid, mis mõjutavad oluliselt projekteerimise ja tööde hinda, siis see info oleks korrastamise tingimustes võimalusel täpsustatud või indikeeritud. Kirjavahetus on registreeritud KOTKAS-s 22.12.2021 nr DM-117479-5 all.

Eeltoodu alusel täiendab Keskkonnaamet korrastamistingimusi ning lisab juurde punkti 1.1.5.3 järgmises sõnastuses: metsa istutamisega seonduvate täpsemate juhiste saamiseks konsulteerida korrastamisprojekti koostamise käigus Riigimetsa Majandamise Keskusega.

Keskkonnaamet edastas 27.12.2021 kirjaga nr DM-117479-6 Osaühingule Eesti Killustik korrastamistingimuste andmise otsuse täiendatud eelnõu tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks. Osaühing Eesti Killustik teatas, et nõustub korrastamistingimustega (e-kiri registreeritud KOTKAS-s 28.12.2021 nr DM-117479-7 all.

3.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 6 lõike 2 punkti 2 ja § 27 lõike 1 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhinnangu selle kohta, kas kaevandatud maa korrastamisel on oluline keskkonnamõju. KeHJS § 2² sätestab, et keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (*määrus*). Kavandatav tegevus (Potsepa II kruusakarjääri korrastamine) ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 loendisse ega ka määruse loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõigete 3 ja 4 ning määruse alusel ei ole antud juhul keskkonnamõju hindamise algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ning keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kaalumine.

Tulenevalt eelnevast ei ole vajalik koostada keskkonnamõju hindamise eelhinnangut Potsepa II kruusakarjääri korrastamistingimuste andmisel.

3.3. Jäätmete kasutamine

Osaühing Eesti Killustik on 03.08.2021 kirjaga (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 03.08.2021 nr 12-1/21/16783 all) teavitanud, et soovib karjääri korrastamisel kasutada jäätmeid ning lisanud nimekirja kasutada soovitavatest jäätmetest.

Jäätmetekke vältimise ja jäätmehooldusmeetmete väljatöötamisel ning rakendamisel tuleb juhinduda jäätmeseadusega kehtestatud jäätmehierarhiast, kus jäätmetekke vältimine peab olema kõige prioriteetsem tegevus. Kui jäätmeteket ei ole võimalik vältida, siis tuleb leida võimalusi jäätmete korduskasutuseks või ringlusse võtuks.

Karjäärade korrastamisel on teatud juhtudel mõistlik kasutada püsijäätmeid. Püsijäätmed sobivad karjääri korrastamisel täiteks. Täitmisel peab ettevõtte jälgima, et taaskasutatav materjal ei sisaldaks ohtlikke aineid üle kehtestatud piirnormide ning ei sisaldaks orgaanikat (oksad, lehed jms). Jäätmete hulgas, mida kasutatakse karjääri korrastamisel, ei tohi olla klaasi, plasti jms jäätmeid, mis võivad klassifitseeruda püsijäätmeteks, kuid mille puhul tuleb vastavalt jäätmehierarhiale eelistada ringlusse võttu uute toodete valmistamisel.

Püsijäätmete kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri 21.04.2004 määrust nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeola omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“ (*määrus nr 21*). Potsepa II kruusakarjääri puhul tuleb eelisjärjekorras kasutusele võtta karjääri töötamisega kaasnev turustamiseks sobimatu looduslik materjal (nt katend). Juhul kui karjääri korrastamisel tekib vajadus kasutada ka püsijäätmeid, siis peavad nende leostumisenäitajad jääma määruse nr 21 lisas 2 toodud piirväärtustest madalamale.

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiit Rahe

peaspetsialist juhataja ülesannetes

maapõuebüroo

Teadmiseks: Maa-amet, Pärnu Linnavalitsus

Marin Varblane 5692 7090

Marin.Varblane@keskkonnaamet.ee